

Handlingsplan för att öka andelen förskollärare

Bakgrunden till att öka andelen förskollärare utgår ifrån att öka likvärdigheten och höja den pedagogiska kvalitén i verksamheten i förskolan. Förskollärarens uppdrag och roll är viktig för att uppnå de krav och mål som ställs i nationella styrdokument. Utbildade förskollärare som ges utrymme att bedriva pedagogisk verksamhet höjer kvalitén i förskolan.

Bakgrund

Stadens mål för andelen förskollärare är 41%. Andelen förskollärare i stadsdelsområdet var, vid rapportering av tertialrapport 1, 37,9%.

Den kraftiga expansionen som sker i stadsdelsområdet, och i hela staden innebär att det är en utmaning att öka andelen förskollärare. Ytterligare en faktor är den brist på förskollärare som råder i Stockholm samt i hela landet. Skolverket har tidigare beräknat att, under perioden 2015-2029 finns ett behov av att 70 700 förskollärare examineras i landet, medan det förväntade antalet som faktiskt kommer att examineras under samma period är 39 100.

Fram till 2024 beräknas den kommunala förskoleverksamheten i staden ha ett rekryteringsbehov på 1200 barnskötare och förskollärare per år. För att nå Stockholm stads årsmål 2017, att 41% av förskolepersonalen ska vara förskollärare, behöver staden rekrytera mellan 500 och 650 förskollärare varje år. Det motsvarar ungefär det antal förskollärare som examineras varje år från närliggande lärosäten och som även ska fylla rekryteringsbehovet för fristående förskolor i staden och för andra kommuner. (Förskolan – en god investering i jämlika livsvillkor. Delrapport från kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm).

En ökning av andelen förskollärare innebär ökade kostnader för enheterna. Hänsyn till det behöver tas i budget. En ökning av andelen förskollärare från dagens cirka 38 % till stadens mål på 41% skulle innebära en ökad kostnad med cirka 2,5 mnkr. Det baserar sig på att förvaltningen skulle behöva ersätta 16 barnskötartjänster med förskollärartjänster för att nå målet.

För att vara en attraktiv arbetsgivare ska verksamheten ha en hög kvalité och därmed erbjuda goda förutsättningar för den personal som arbetar i stadsdelsområdet. Goda förutsättningar handlar bl.a. om stödfunktioner, karriärmöjligheter, kompetensutveckling, gemensamma satsningar inom förskolorna och goda förutsättningar för ett hållbart ledarskap i en tydlig organisation med tydlig ansvarsfördelning. En viktig förutsättning är också att Stockholms stads målsättningar om barngruppernas storlek och antal barn per personal följs, vilket följs upp i det systematiska kvalitetsarbetet.

Åtgärder

Rekrytering

I samarbete med HR-avdelningen kommer rekryteringsprocessen att utvecklas. Det kommer bl.a. att ske genom workshops. Dessa kommer att beröra organisation, struktur och pedagogisk idé för att tydliggöra förskolornas verksamhet så att annonserna blir tydliga och attraktiva. Dessutom kommer nya chefer att delta i en utbildning i kompetensbaserad rekrytering, enligt stadens modell.

Verksamhetsförlagd utbildning(VFU)

VFU ingår i förskollärarytbildningen och innebär att delar av utbildningen är förlagd på en förskola där praktik och teori ska knytas samman. En del av syftet med VFU är att fånga upp blivande förskollärare i konkurrensen med privata förskolor och andra stadsdelsområden och kommuner. Fler handledare kommer att utbildas i samarbete med Stockholms universitet för att skapa möjlighet för att ta emot fler VFU-studenter. Ett samarbete med Södertörns högskola inleds för att utveckla arbetet med så kallad övningsförskola, vilket innebär att ytterligare VFU-studenter kan tas emot.

Utbildning från barnskötare till förskollärare

Det finns möjlighet för barnskötare, med några års yrkeserfarenhet och högskolebehörighet, att ansöka till den erfarenhetsbaserade förskollärarytbildningen. Detta är en populär utbildning och utbildningsplatserna är få vilket medför höga intagningskrav. Avdelning förskola kommer att, i samarbete med HR-avdelningen, se över möjligheten att kunna stötta de barnskötare som vill söka till förskollärarytbildning men som saknar tillräcklig högskolebehörighet.

Forskning och utveckling

Som en del i att utveckla arbetet så att verksamheten vilar på vetenskaplig grund har avdelning förskola ansökt om deltagande i utvecklingsprogrammet Undervisning i förskolan 2, ett

forskningsprogram i samarbete med Malmö Högskola, med Ifous som samordnare.

Stödorganisationer

Tydlig organisation

Som ett led i att stödja förskollärares yrkesroll och uppdrag tydliggörs roll- och ansvarsfördelning på enheterna. Det ska framgå vilken roll och vilket ansvar förskolechef, biträdande förskolechef, specialpedagog och pedagogisk utvecklingsledare har i relation till förskollärare, barnskötare och arbetslag.

Barn i behov av särskilt stöd

Stadsdelen utökar och utvecklar sitt stödteam där specialpedagogerna erbjuder handledning, konsultation, rådgivning, stöd i dokumentation samt fortbildning.

Digitalisering

Stockholm stad kommer under 2018 att införa en Skolplattform som en del i digitaliseringen för förskolan och skolan. Det främsta syftet med en gemensam skolplattform är att öka likvärdigheten mellan barn och elever i stadens pedagogiska verksamheter och att underlätta för pedagoger i det dagliga arbetet. I införandet ingår kompetensutveckling för all personal.

Uppstart verksamhet i nya lokaler

Möjligheten att inrätta ett uppstartsteam som ska stödja chefer och pedagoger vid öppning av nya förskolor undersöks.

Pedagogisk mötesplats

Under våren 2017 har avdelning förskola haft ett samarbete med OpenLab, som är ett samarbete mellan akademier i Stockholm, Stockholms stad, Stockholms läns landsting och Länsstyrelsen Stockholm, som tar sig an olika samhällsutmaningar.

OpenLab har arbetat med utmaningen att rekrytera förskollärare. Förslaget från OpenLab är en pedagogisk mötesplats för förskollärare, barnskötare och övrig förskolepersonal i stadsdelsområdet. Mötesplatsen ska vara en plats för att hålla workshops och seminarier och att träffas i pedagogiska nätverk och arbetsgrupper för kollegialt lärande.

Avdelningen avser att i samverkan med förskolepersonal, förskolechefer samt fackliga representanter, se över möjligheten att starta en pedagogisk mötesplats.